

”Elementary, my poor Watson!”

Nobelpristagaren som inte förstår betydelsen av sin egen forskning

James Watson, som 1962 delade Nobelpriset för medicin med **Francis Crick** för kartläggningen av DNA-molekylen, och som har lett kartläggningen av människans genom från 1988, gjorde sig nyligen bemärkt med några mindre insiktsfulla kommentarer om att afrikaner skulle ha en lägre intelligensnivå än invånare i andra världsdelar.

Med denna anmärkning sällar han sig till ett föga illustert sällskap bestående av bland andra **William Shockley** (en av transistorernas uppfinnare och Nobelpristagare i fysik 1956), **Arthur Jensen**, professor emeritus i pedagogik vid Berkeley,

som har den största genetiska variationen”, säger **Svante Pääbo**, världsberömd svensk genforsknare, verksam vid Max Planck-institutet i Leipzig. Mänskligheten utanför Afrika utgör, enkelt uttryckt, i genetiskt avseende en afrikansk stam.

Att tro att en människas hudfärg ger viktiga ledtrådar i fråga om hennes övriga egenskaper är som att tro att pärmarnas färg säger något betydelsefullt om innehållet i en bok.

Problemet med alla dessa teorier om rasrelaterad intelligens är att relationens ena term, ”ras”, saknar vetenskapligt innehåll, medan den andra, ”intelligens”, i bästa fall

”Att tro att en människas hudfärg ger viktiga ledtrådar i fråga om hennes övriga egenskaper är som att tro att pärmarnas färg säger något betydelsefullt om innehållet i en bok.”

Harvardprofessorn **Richard Herrnstein** som skrev boken *The Bell Curve* tillsammans med forskaren **Charles Murray** vid The American Enterprise Institute, och vår egen **Tatu Vanhanen**, professor emeritus i statskunskap vid Tammerfors universitet. De har alla lyckats göra sig bemärkta genom att koppla intelligens till ras – vanligen har det i dessa sammanhang främst varit den så kallade svarta rasen som fått bära hundhuvudet.

Bara ett par dagar före Watsons utspel hade man i Svenska Dagbladet (14.10.07) kunnat läsa att det inte existerar något sådant som raser i genetisk mening. ”... det är de afrikanska genvarianterna som finns hos alla människor, och det är afrikanerna

kan ges en situationsspecifik innebörd. Påståenden om olika gruppers intelligens förutsätter däremot att begreppet har en absolut innebörd. Teorierna är alltså inte osanna utan snarare meningslösa. (Om detta jämför också Ikaros 4/2004.)

Det ironiska i sammanhanget är att Watsons egen forskning har bidragit till rasbegreppets upplösning, något han själv inte har förstått. Vad fallet Watson visar är att man kan uppnå betydande resultat inom en vetenskapsgren, och ändå vara intellektuellt begränsad i andra avseenden – ett argument så gott som något mot existensen av en absolut intelligens.

L.H.

SLÅ ETT SLAG FÖR
VETENSKAPSDEBATTEN!
PRENUMERERA PÅ IKAROS!

.....

Gå in på vår webbsida (www.fbf.fi/ikaros) och klicka dig fram till prenumerations- och kontaktsidan. Där kan du beställa en prenumeration åt dig själv (15 euro), en stödprenumeration eller en gåvoprenumeration (båda 30 euro).

På samma sida beställer du vårt nyhetsbrev – det kostar ingenting!

På webbsidan finner du också artiklar från tidigare nummer, kontaktuppgifter och webbkolumnen Kätterska betraktelser, m.m.

ikaros@abo.fi

